

บทที่ 6

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมุมมองด้านการบริหารจัดการ

1. ตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และมีพันธกิจอย่างน้อยอีก 5 ประการที่จะสนับสนุนให้ การขับเคลื่อนพันธกิจหลักบรรลุเป้าหมายได้ คือ 1) ประชัญญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ 2) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา 3) การบริหารและการจัดการ 4) การเงินและงบประมาณ และ 5) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนจะต้องทำงานเชื่อมโยงบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงจะส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพได้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในจึงพัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 9 ด้านที่ครอบคลุมทั้งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุน ได้แก่ 1) ประชัญญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ 2) การผลิตบัณฑิต 3) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา 4) การวิจัย 5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 7) การบริหารและการจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ และ 9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาจึงได้กำหนดตัวบ่งชี้ภายใต้ องค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 9 ด้าน ดังมีรายละเอียดปรากฏในบทที่ 3 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่งซึ่งสามารถสรุปได้ตาม ตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบคุณภาพ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต หรือผลลัพธ์	รวม
1. ปรัชญา ปณิธานวัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ.	1+
2. การผลิตบัณฑิต	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3 และ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4 , 2.6 และ 2.7	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 และตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ.และ ก.พ.ร.	8+
3. กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 และ 3.2	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ.	2+
4. การวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 และ 4.2	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ	3+
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	-	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ	2+
6. การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	-	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ	1 +
7. การบริหารและการจัดการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 7.1, 7.2, 7.3 และ 7.4	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ	4+
8. การเงินและงบประมาณ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ ก.พ.ร.	1 +
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องของ สมศ	1 +
รวม	4	18	1 +	23+

ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีซึ่งได้กำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพภายในที่ใช้ในปีการศึกษา 2555 โดยผนวกตัวบ่งชี้ของ สมศ. และตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. รวมเป็นตัวบ่งชี้ทั้งหมด 53 ตัว ดังที่แสดงไว้ในบทที่ 4 สามารถนำมาบรรจุตามองค์ประกอบคุณภาพ 10 ด้าน ดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 องค์ประกอบคุณภาพ 10 ด้านและตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีใช้ประเมินคุณภาพตาม
องค์ประกอบ

องค์ประกอบคุณภาพ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต หรือผลลัพธ์	รวม
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.1 , 1.1.2 และ 1.1.3	4
2. การผลิตบัณฑิต	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3 และ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4 , 2.6 และ 2.7	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ,2.3.1 2.5.1 , 2.7.1 , 2.7.2, 2.7.3, 2.7.4, 2.7.5 และ 2.8.1	16
3. กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 และ 3.2		2
4. การวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 และ 4.2	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.1, 4.2.2 และ 4.2.3	6
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	-	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1.1, 5.2.1.,5.2.2 และ 5.2.3	6
6. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	-	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1.1 และ 6.1.2	3
7. การบริหารและการจัดการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 7.1, 7.2, 7.3 และ 7.4	ตัวบ่งชี้ที่ 7.1.1 และ 7.1.2	6
8. การเงินและงบประมาณ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4 และ 8.1.5	6
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่ 9.1.1	2
10. การดำเนินงานเพื่อการบรรลุถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย		ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 , 10.2		2
รวม	4	20	29	53

2. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 34 กำหนดให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการ อุดมศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้าน คุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และ มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคม ฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- 1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนา ตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
- 2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม
- 3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจมีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลัก ธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- 1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับ ความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ
- 2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน
- 3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการ ความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการขยายพรมแดนความรู้ และทรัพยากรทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบันมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ

4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง /หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือรวมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจึงสามารรถกระจาย ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ลงในมาตรฐานการอุดมศึกษาแต่ละด้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย ข้อมูลเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. จะเป็นดังตารางที่ 6.3 ส่วนตัวบ่งชี้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จะเป็นดังตารางที่ 6.4

ตารางที่ 6.3 มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานของ สกอ.

มาตรฐานการ อุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิต หรือ ผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต		ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 และ 3.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 และ ตัวบ่งชี้ ที่เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	3+
2. มาตรฐานด้านการบริหาร จัดการ อุดมศึกษา ก. มาตรฐานด้าน ธรรมาภิบาล ของการบริหารการอุดมศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.4, 7.1, 7.3, 7.4, 8.1 และ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	7+
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจ ของ การบริหารการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3, 2.5 และ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.6, 3.1, 4.1, 5.1, 5.2, 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	11 +
3. มาตรฐานด้านการสร้าง และพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้		ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.2	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	2+
รวม	4	18	1 +	23+

ตารางที่ 6.4 มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิต หรือ ผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต		ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 และ 3.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 , 2.7.1 , 2.7.2 , 2.7.3 , 2.7.4, 2.7.5.และ 2.8.1	9
2. มาตรฐานด้านการบริหาร จัดการ อุดมศึกษา ก. มาตรฐานด้าน ธรรมาภิบาล ของการบริหารการอุดมศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.4, 7.1, 7.3, 7.4, 8.1 9.1 10.1 และ 10.2	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.1 , 1.1.2 ,1.1.3 , 7.1.1, 7.1.2, 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.1.5 และ 9.1.1	20
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจ ของการบริหารการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3, 2.5 และ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.6, 3.1, 4.1, 5.1, 5.2, 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ 2.3.1 , 2.5.1 และ6.1.1,	14
3. มาตรฐานด้านการสร้าง และพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้		ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.2	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.1, 4.2.2 , 4.2.3 , 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3 และ 6.1.2	10
รวม	4	20	29	53

3. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มมหาวิทยาลัยที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาและมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก ๒ ด้าน และมาตรฐานย่อยอีก ๔ ด้าน โดย มีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่างๆ 4 ด้าน

1.1) ด้านกายภาพ

สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดีมีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภทมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษาและคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษา

ทั้งนี้อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

1.2) ด้านวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้านวิชาการสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดีสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

1.3) ด้านการเงิน

สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงินทั้งการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและ เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และผู้ใช้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตาม ตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

1.4) ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้โดยมีสภาสถาบัน ทำหน้าที่กำกับนโยบาย การดำเนินการตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับการดำเนินงานของสภาสถาบัน และการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

2) มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน

2.1) ด้านการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อสนเทศที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

2.2) ด้านการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

2.3) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิการให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไปการให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

2.4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของสถาบัน

ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านลงในมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาย่อยแต่ละด้านเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่งดังปรากฏในตารางที่ 6.5 ส่วนตัวบ่งชี้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จะเป็นดังตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.5 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน สกอ.

มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิตหรือ ผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านศักยภาพ และความพร้อมในการ จัดการศึกษา				
(1) ด้านกายภาพ	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5		ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	1 +
(2) ด้านวิชาการ	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4, 2.6	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	5+
(3) ด้านการเงิน		ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	1 +
(4) ด้านการบริหาร จัดการ		ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 และ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	R + 0 +
2. มาตรฐานด้านการ ดำเนินการตามภารกิจ ของสถาบันอุดมศึกษา				
(1) ด้านการผลิตบัณฑิต		ตัวบ่งชี้ที่ 2.7, 3.1 และ 3.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 และ ตัว บ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ของ สม ศ.	4+
(2) ด้านการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 และ 4.2	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	3+
(3) ด้านการให้บริการ ทางวิชาการแก่สังคม		ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	2+
(4) ด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม		ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	1 +
รวม	4	18	1 +	23+

ตารางที่ 6.6 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิต หรือผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านศักยภาพ และความพร้อมในการ จัดการศึกษา				
(1) ด้านกายภาพ	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5		ตัวบ่งชี้ที่ 2.5.1	2
(2) ด้านวิชาการ	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4, 2.6	ตัวบ่งชี้ที่ 2.3.1	6
(3) ด้านการเงิน		ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4 และ 8.1.5	6
(4) ด้านการบริหาร จัดการ		ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 9.1 10.1 และ 10.2	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 7.1.1, 7.1.2 และ 9.1.1	14
2. มาตรฐานด้านการ ดำเนินการตามภารกิจ ของสถาบันอุดมศึกษา				
(1) ด้านการผลิตบัณฑิต		ตัวบ่งชี้ที่ 2.7, 3.1 และ 3.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8, 2.7.1, 2.7.2, 2.7.3 , 2.7.4, 2.7.5 และ 2.8.1	10
(2) ด้านการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 และ 4.2	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2.1, 4.2.2 และ 4.2.3	6
(3) ด้านการให้บริการ ทางวิชาการแก่สังคม		ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2 และ 5.2.3	6
(4) ด้านการทํานุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม		ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1.1 และ 6.1.2	3
รวม	4	20	29	53

4. ตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสามารถติดตามตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานอย่างครอบคลุมและมีสมดุระหว่างมุมมองการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้ รวมถึงนวัตกรรม จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ (สกอ.) ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ลงในมุมมองด้านต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น ดังปรากฏในตารางที่ 6.7 ส่วนตัวบ่งชี้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จะเป็นดังตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.7 มุมมองด้านการบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ (สกอ.) ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านบริหาร จัดการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัย นำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต หรือ ผลลัพธ์	รวม
1. ด้านนักศึกษาและผู้มี ส่วน ได้ส่วนเสีย		ตัวบ่งชี้ที่ 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 5.1, และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 และตัวบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้องของ สมศ.	7+
2. ด้านกระบวนการภายใน	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1,2.1, 2.4,4.1, 6.1, 7.1, 7.3, 7.4 และ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	10+
3. ด้านการเงิน	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	2+
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.2	ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ของ สมศ.	4+
รวม	4	18	1+	23+

ตารางที่ 6.8 มุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี) ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านบริหาร จัดการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัย นำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต หรือ ผลลัพธ์	รวม
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย		ตัวบ่งชี้ที่ 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 5.1, และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ,2.7.1, 2.7.2, 2.7.3, 2.7.4, 2.7.5 2.8.1, 5.2.1 , 5.2.2 และ 5.2.3	16
2. ด้านกระบวนการภายใน	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1,2.1, 2.4,4.1, 6.1, 7.1, 7.3, 7.4 9.1 10.1 และ 10.2	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,2.5.1, .6.1.1 , 6.1.2, 7.1.1, 7.1.2และ 9.1.1	21
3. ด้านการเงิน	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4 และ 8.1.5	7
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.3.1 , 4.2.1,4.2.2, 4.2.3 และ 5.1.1	9
รวม	4	20	29	53